

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

24 червня 2022 року

Київ

№ 132

Про затвердження Змін до Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій

Відповідно до статей 7, 15, 44, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 5, 6, 9 Закону України “Про валюту і валютні операції”, статей 4, 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», з метою визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків у період запровадження воєнного стану, сприяння збільшенню обсягів операцій з облігаціями внутрішньої державної позики України, номінованими в іноземній валюті, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 09 серпня 2002 року № 297, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2002 року за № 712/7000 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 21 грудня 2017 року № 137) (зі змінами), що додаються.

2. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

В. о. Голови

Юрій ГЕЛЕТІЙ

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
24 червня 2022 року № 132

Зміни до Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам, операторам поштового зв'язку ліцензій на здійснення валютних операцій

1. У розділі I:

1) у пункті 2:

підпункт 13² викласти в такій редакції:

“13²) небанківська установа – небанківська установа, яка є фінансовою установою (уключаючи центрального контрагента), оператор поштового зв'язку;”;

пункт після абзацу тридцятого доповнити двома новими абзацами тридцять першим та тридцять другим такого змісту:

“25) центральний контрагент – клірингова установа, що в установленому законодавством України порядку отримала ліцензію на провадження клірингової діяльності, регулювання і нагляд за якою здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Термін «валютні операції на умовах “своп”» вживається в значенні, наведеному в Положенні про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 1 (зі змінами).”.

У зв'язку з цим абзац тридцять перший уважати абзацом тридцять третім; в абзаці тридцять третьому:

слова «Законі України “Про поштовий зв'язок”» замінити словами «Законах України “Про поштовий зв'язок”, “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”»;

абзац доповнити словами “і Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку”;

2) у пункті 3:

в абзаці першому:

абзац після слів “установою”, “надає” доповнити відповідно словами “(крім центрального контрагента)”, “такій”;

слова “, яка є фінансовою установою,” виключити;

слово “таких” замінити словом “відповідних”;

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) наданням послуг професійної діяльності на ринках капіталу за умови набуття статусу професійного учасника ринків капіталу, крім провадження клірингової діяльності центрального контрагента зі здійснення розрахунків за валютними операціями на умовах “своп” та розрахунків в іноземній валюті за правочинами щодо облігацій внутрішньої державної позики України, номінованих в іноземній валюті, а також інших валютних операцій, необхідних для здійснення/забезпечення таких розрахунків у межах клірингової діяльності центрального контрагента;”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Центральний контрагент здійснює на підставі ліцензії розрахунки за валютними операціями на умовах “своп” та розрахунки в іноземній валюті за правочинами щодо облігацій внутрішньої державної позики України, номінованих в іноземній валюті, а також інші валютні операції, необхідні для здійснення/забезпечення таких розрахунків у межах клірингової діяльності центрального контрагента.”;

3) пункт 11 викласти в такій редакції:

“11. Небанківська установа (крім центрального контрагента) не пізніше робочого дня, наступного за днем отримання повідомлення про її виключення з Реєстру фінансових установ або єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку, що ведеться Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – Реєстр операторів), зобов'язана припинити здійснення валютних операцій та не пізніше робочого дня, наступного за останнім робочим днем здійснення валютних операцій, письмово повідомити про це Національний банк.”;

4) розділ після пункту 11 доповнити новим пунктом 11¹ такого змісту:

“11¹. Центральний контрагент у разі початку процедури припинення провадження клірингової діяльності центрального контрагента у випадках, визначених у нормативно-правовому акті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з питань провадження клірингової діяльності (далі – процедура припинення діяльності):

1) не пізніше п'яти робочих днів після дати початку процедури припинення діяльності повідомляє про це Національний банк;

2) втрачає право на здійснення валютних операцій, визначених у ліцензії, з дня, наступного за датою початку процедури припинення діяльності, крім випадків проведення грошових розрахунків:

з метою виконання зобов'язань за контрактами/правочинами/операціями учасників клірингу за умови, що ці зобов'язання виникли не пізніше дати початку процедури припинення діяльності;

за контрактами/правочинами/операціями, вчиненими центральним контрагентом після дати початку процедури припинення діяльності, що потрібні

для виконання зобов'язань, визначених в абзаці другому підпункту 2 пункту 11¹ розділу I цього Положення;

3) припиняє проведення валютних операцій, визначених у підпункті 2 пункту 11¹ розділу I цього Положення, не пізніше ніж через 30 календарних днів після дати початку процедури припинення діяльності.”.

2. У розділі II:

1) абзац перший пункту 15 після слова “установі” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

2) розділ після пункту 15 доповнити двома новими пунктами 15¹, 15² такого змісту:

“15¹. Національний банк видає центральному контрагенту ліцензію для здійснення валютних операцій за умови його відповідності вимогам нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з питань діяльності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Національний банк має право надіслати запит до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку для здійснення перевірки інформації щодо відповідності центрального контрагента вимогам нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з питань діяльності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.

15². Небанківська установа (крім центрального контрагента) зобов'язана протягом усього строку дії ліцензії відповідати вимогам, визначеним у пункті 15 розділу II цього Положення.

Центральний контрагент зобов'язаний протягом усього строку дії ліцензії відповідати вимогам нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з питань діяльності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків.”;

3) у пункті 16:

пункт після слова “установі” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

слова “шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню” замінити словами “шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню”;

4) розділ після пункту 16 доповнити новим пунктом 16¹ такого змісту:

“16¹. Центральний контрагент зобов'язаний дотримуватися вимог нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку, валютного законодавства України, законодавства України з питань регулювання ринків капіталу, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним

шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також виконувати вимоги та рішення Національного банку, уключаючи вимоги Національного банку щодо надання йому інформації, документів і звітності в установленій Національним банком строк.”.

3. У розділі III:

1) абзац перший пункту 18 після слова “установи” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

2) розділ після пункту 18⁴ доповнити новим пунктом 18⁵ такого змісту:
“18⁵. Центральний контрагент для отримання ліцензії подає до Національного банку такі документи:

1) заяву про видачу ліцензії на здійснення валютних операцій у довільній формі за підписом уповноваженого представника центрального контрагента, з обов’язковим зазначенням таких відомостей:

повне найменування;
ідентифікаційний код;
місцезнаходження;

номер і дата рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про видачу ліцензії на провадження клірингової діяльності;

номер і дата свідоцтва про включення до державного реєстру фінансових установ (крім банків та товарних бірж);

перелік видів валютних операцій, які передбачається здійснювати на підставі ліцензії;

дані контактної особи [прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), адреса електронної скриньки, телефон];

2) копію платіжного документа, який підтверджує оплату послуги Національного банку з розгляду пакету документів для отримання ліцензії;

3) інформацію від Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо відповідності центрального контрагента вимогам нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

4) документ, що підтверджує повноваження уповноваженого представника на подання та підписання документів від імені центрального контрагента.”;

3) пункт 24 викласти в такій редакції:

“24. Оператори поштового зв’язку в разі зміни відомостей, що зазначені в анкеті небанківської установи, яка є фінансовою установою, оператора поштового зв’язку (додаток 3), анкеті керівника небанківської установи, яка є фінансовою установою, оператора поштового зв’язку (додаток 4), зобов’язані

протягом 10 робочих днів із дня настання змін у письмовій формі повідомити Національний банк про такі зміни та подати оновлену анкету.”.

4. Пункт 25 розділу IV після слова “установи” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”.

5. Пункт 39 розділу V викласти в такій редакції:

“39. Ділова репутація небанківської установи (крім центрального контрагента), її керівників і власників істотної участі в ній та професійна придатність керівників небанківської установи (крім центрального контрагента) повинна відповідати вимогам розділу V цього Положення щодо бездоганності.”.

6. Абзац перший пунктів 44, 48 розділу VI після слова “установа”, “установи” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”.

7. У пункті 69 розділу VII:

1) підпункти 4–6, 8, 9 після слова “установи”, “установа” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

2) пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“10) центральний контрагент не відповідає вимогам нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.”.

8. У розділі IX:

1) абзац перший пункту 78 після слова “установи” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

2) розділ після пункту 78 доповнити новим пунктом 78¹ такого змісту:
“78¹. Національний банк має право відкликати (анулювати) у центрального контрагента ліцензію в разі:

1) установлення факту подання до Національного банку документів, що містили неповну та/або недостовірну інформацію, для отримання ліцензії та після її отримання;

2) виключення центрального контрагента з реєстру професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків та/або з державного реєстру фінансових установ (крім банків та товарних бірж);

3) отримання від центрального контрагента заяви про відкликання (анулювання) ліцензії;

4) прийняття центральним контрагентом рішення про припинення юридичної особи (крім перетворення);

5) анулювання ліцензії на провадження клірингової діяльності, виданої Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

6) застосування Національним банком до центрального контрагента протягом останнього року двох та більше заходів впливу за порушення вимог валютного законодавства України у вигляді штрафних санкцій, обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів валютних операцій центрального контрагента в іноземній валюті, зупинення ліцензії;

7) нездійснення центральним контрагентом валютних операцій протягом 12 місяців із дня внесення облікового запису про видачу ліцензії/поновлення ліцензії/поновлення здійснення валютних операцій до електронного реєстру;

8) припинення здійснення центральним контрагентом валютних операцій більше ніж на 365 календарних днів та невідновлення такої діяльності протягом 90 календарних днів із дня отримання повідомлення про це від Національного банку;

9) неусунення центральним контрагентом допущених порушень вимог валютного законодавства України, що стали підставою для зупинення ліцензії.”;

3) пункт 80 після слова “установа” доповнити словами “(крім центрального контрагента)”;

4) розділ після пункту 80 доповнити новим пунктом 80¹ такого змісту:
“80¹. Центральний контрагент зобов’язаний:

1) припинити здійснення валютних операцій, визначених в ліцензії, з наступного робочого дня після дня отримання витягу з електронного реєстру та копії рішення Правління Національного банку або Комітету про відкликання (анулювання) ліцензії (далі – день отримання рішення про анулювання), крім випадків проведення грошових розрахунків:

з метою виконання зобов’язань за контрактами/правочинами/операціями учасників клірингу за умови, що ці зобов’язання виникли не пізніше дня отримання рішення про анулювання;

за контрактами/правочинами/операціями, вчиненими центральним контрагентом після дня отримання рішення про анулювання, що необхідні для виконання зобов’язань, визначених в абзаці другому підпункту 1 пункту 80¹ розділу IX цього Положення;

2) припинити проведення валютних операцій, визначених у підпункті 1 пункту 80¹ розділу IX цього Положення, не пізніше ніж через 30 календарних днів після дня отримання рішення про анулювання.”.